

บทที่ 3 วิธีดำเนินงาน

3.1 ศึกษาขั้นตอนกระบวนการเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าว

จากการศึกษากระบวนการเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูกได้มีกระบวนการดังต่อไปนี้

กระบวนการเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวบนลานตาก (แบบเดิม)

ที่
TS
2159
๒๕
ก284ด
25๖1.

๒3 ก.ย. 2552

1 465383X

สำนักทดสอบวัด

3.2 การออกแบบโครงสร้างและระบบการทำงานของเครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก

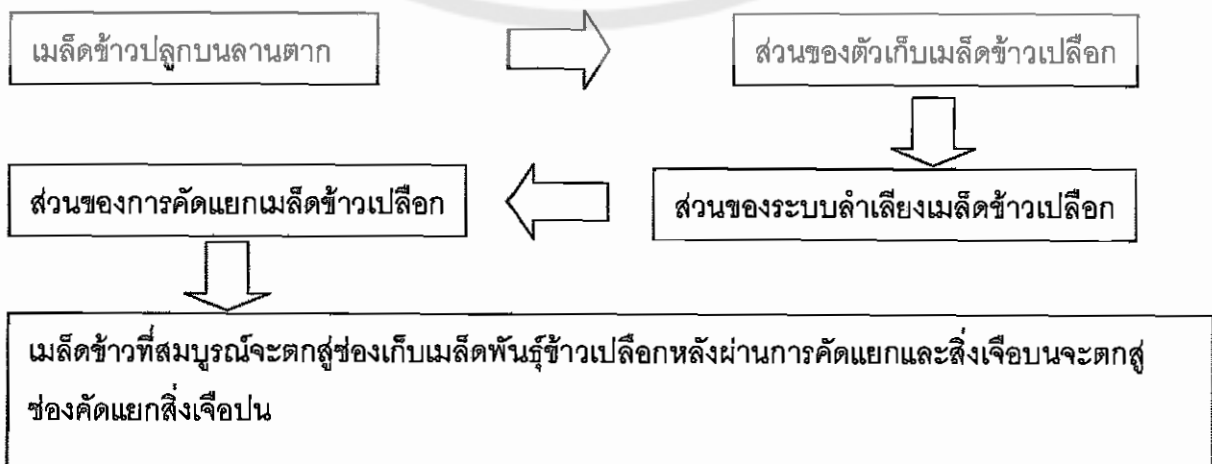
3.2.1 การออกแบบโครงสร้าง

การออกแบบเครื่องเก็บและคัดเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการเก็บและคัดแยก

การออกแบบและสร้างนั้นได้รวบรวมความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบขึ้นส่วนเครื่องจักรกลรวมเข้ากับความรู้ทางด้านเครื่องจักรกลการเกษตรรวมถึงการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายและลดขั้นตอน เครื่องเก็บและคัดเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูกสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คือ ส่วนของการเก็บเมล็ดข้าวเปลือกจากลานตาก ส่วนที่ 2 คือ ส่วนของการลำเลียงเมล็ดข้าวเปลือกเข้าสู่เครื่องคัดแยก และส่วนที่ 3 คือ ส่วนของการคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือก

3.2.2 ระบบการทำงานของเครื่องเก็บและคัดเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก

เครื่องเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก จะใช้สายพานและพูลเลย์เป็นอุปกรณ์ในการส่งกำลังจากเครื่องยนต์ของรถไถเดินตาม โดยใช้การเดินรถไปข้างหน้าเพื่อดันตัวรางให้เก็บเมล็ดข้าวบนลานและส่งต่อไปยังที่พักโดยใช้เกลียวหมุนแล้วส่งต่อไปยังเครื่องแยกด้วยท่อที่ด้านในมีลักษณะเป็นเกลียวเพื่อส่งเมล็ดพันธุ์ข้าวเข้าสู่เครื่องแยกเมล็ดพันธุ์ เครื่องแยกทำงานโดยเมล็ดข้าวเปลือกจะตกลงสู่ช่องด้านบนโดยมีตะแกรงที่อยู่มีความกว้างของรูตะแกรงใหญ่กว่าเมล็ดข้าวเปลือกเพื่อคัดเศษสิ่งสกปรกที่มีขนาดใหญ่กว่าเมล็ดข้าวเปลือก ส่วนเมล็ดข้าวเปลือกจะตกลงสู่ใบพัดของพัดลมแบบแรงเหวี่ยงชนิดใบพัดตรงตามแนวรัศมีโดยใช้สายพานและพูลเลย์เป็นอุปกรณ์ในการส่งกำลังจากเครื่องยนต์ของรถไถเดินตามและใช้แบทเตอร์รี่เพื่อต่อเข้ากับพัดลมเพื่อแยกเมล็ดข้าวที่มีน้ำหนักเบาออกสู่ เครื่องเก็บและคัดแยกนี้ช่วยลดขั้นตอนในการเก็บและคัดแยกพันธุ์ข้าวซึ่งสามารถนำไปใช้เก็บและคัดแยกในลานตากข้าวที่มีลักษณะเป็นพื้นปูนเรียบมีเมล็ดข้าวเปลือกที่ตากมีความหนา 2 เซนติเมตร

3.3 ขั้นตอนการจัดหาวัสดุและเครื่องมือ

3.3.1 สำรวจและหาข้อมูลของเครื่องมือและอุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ราคาของเหล็กแท่ง เหล็กแผ่น ราคาสายพานพูลเลย์ สกรูขนาด

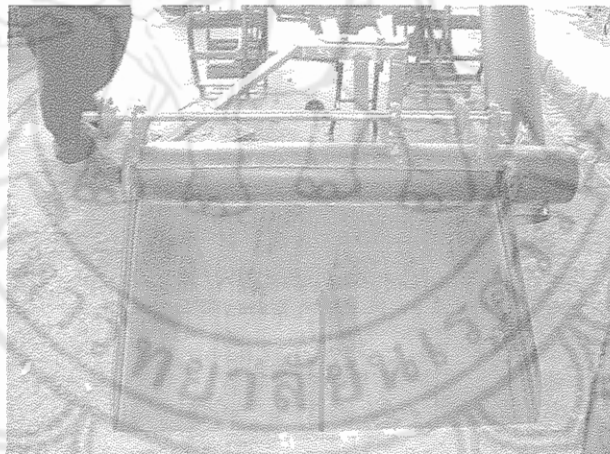
3.3.2 สำรวจหาอุปกรณ์ที่เป็นวัสดุเหลือใช้จากการใช้งาน ซึ่งเป็นส่วนที่ไม่จำเป็นต้องการใช้งานมากนัก เพื่อลดต้นทุนการผลิต

3.4 สร้างเครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือก

ประกอบและติดตั้งอุปกรณ์ต่างๆ ตามที่ออกแบบไว้

3.4.1 ส่วนของตัวเก็บเมล็ดข้าวเปลือก

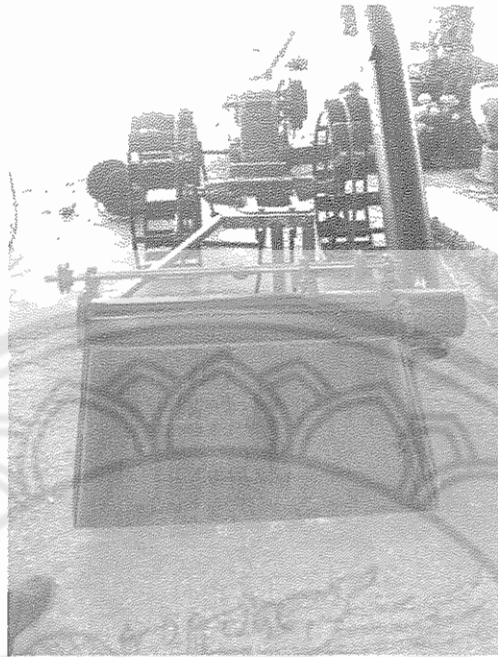
ลักษณะการทำงานคือ ดันส่วนของตัวเก็บเมล็ดข้าวเปลือกไปข้างหน้าโดยให้ติดกับลานปูนมากที่สุดเพื่อให้เมล็ดข้าวเปลือกเคลื่อนที่ขึ้นไปบนส่วนของตัวเก็บเมล็ดข้าวเปลือกดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 ส่วนของตัวเก็บเมล็ดข้าวเปลือก

3.4.2 ส่วนของระบบลำเลียงเมล็ดข้าวเปลือก

ลักษณะการทำงานคือ หลังจากเมล็ดข้าวเปลือกที่ถูกผ่านการเก็บไหลลงสู่ส่วนของระบบลำเลียงเมล็ดข้าวเปลือกทางด้านหน้าซึ่งมีสกรูขนาดเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ลำเลียงเมล็ดข้าวเปลือกไปทางขวามือแล้วให้สกรูขนาดในแนวเอียงลำเลียงเมล็ดข้าวเปลือกขึ้นสู่ด้านบนดังรูปที่ 3.2

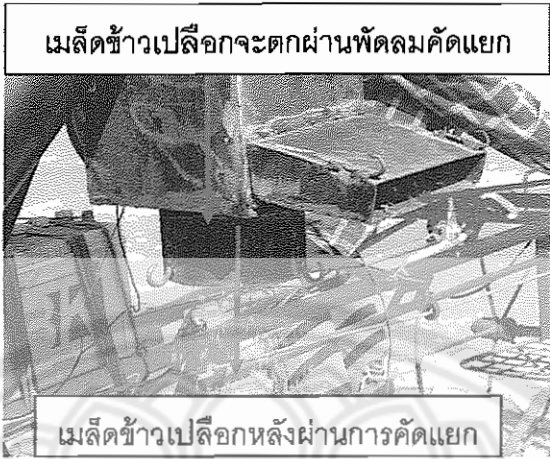
รูปที่ 3.2 ส่วนของระบบลำเลียงเมล็ดข้าวเปลือก

รูปที่ 3.3 ลักษณะสกรูขนถ่าย

3.4.3 ส่วนของการคัดแยกเมล็ดข้าวเปลือก

ลักษณะการทำงาน คือ เมล็ดข้าวเปลือกที่ลำเลียงมาตามส่วนของระบบลำเลียงเมล็ดข้าวเปลือกจะหล่นสู่ส่วนของการคัดแยกเมล็ดข้าวเปลือก เมล็ดข้าวเปลือกที่สมบูรณ์จะหล่นสู่ช่องเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือก หลังผ่านการคัดแยกส่วนสิ่งเจือปนที่มีน้ำหนักเบาจะถูกลมจากพัดลมคัดแยกเป่าออกทางช่องคัดแยกสิ่งเจือปนดังรูปที่ 3.4

เศษสิ่งเจือปนที่ตกคัดแยก

รูปที่ 3.4 ส่วนของการคัดแยกเม็ล็ดข้าวเปลือก

3.4.3.1 พัดลมคัดแยก

รูปที่ 3.5 พัดลมคัดแยก

3.4.4 ส่วนของระบบต้นกำลัง

รูปที่ 3.6 เครื่องยนต์ของระบบต้นกำลัง

3.4.5 ส่วนของระบบส่งกำลัง

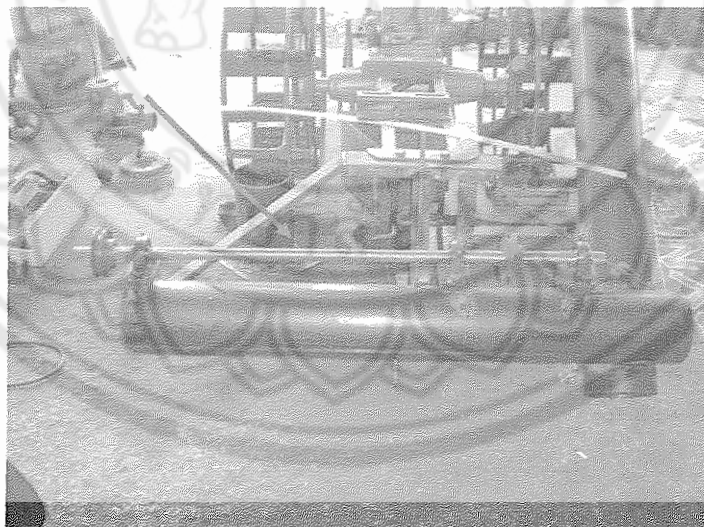
ลักษณะการทำงานคือ จะส่งกำลังจากส่วนของระบบต้นกำลังสู่ส่วนของระบบ
ลำเลียงเมล็ดข้าวเปลือกเพื่อใช้ในการลำเลียงข้าวเปลือก

3.4.5.1 ตัวดันสายพาน

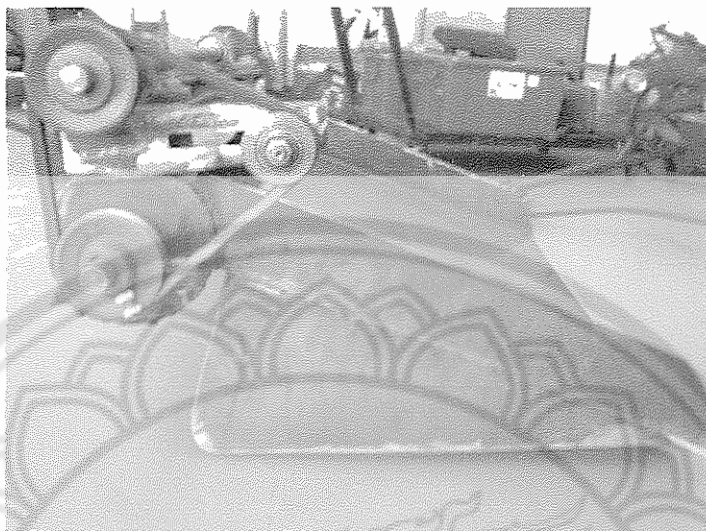
รูปที่ 3.7 ตัวดันสายพาน

3.4.5.2 เพลาส่งกำลัง

รูปที่ 3.8 เพลาส่งกำลัง

3.4.5.3 ชุดขับเคลื่อนถ่ายถอดด้านล่าง

รูปที่ 3.9 ชุดขับเคลื่อนถ่ายถอดด้านล่าง

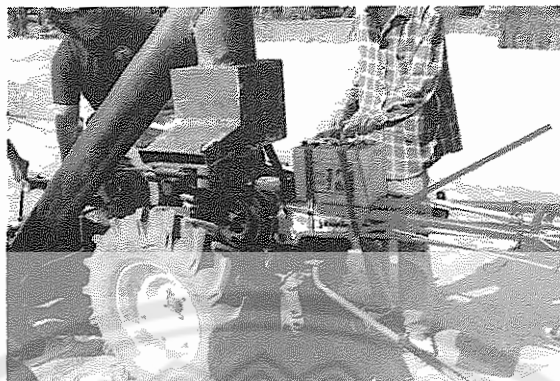
3.4.5.4 ชุดขับเคลื่อนถ่ายถอดด้านบน

รูปที่ 3.10 ชุดขับเคลื่อนถ่ายถอดด้านบน

3.4.6 ส่วนระบบไฟฟ้า

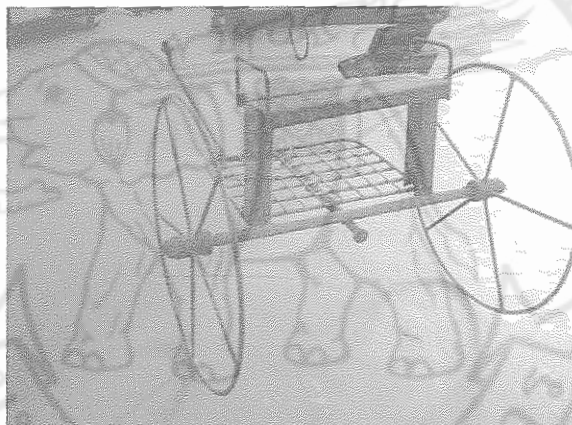
ลักษณะการทำงานคือ จะใช้ต่อเข้ากับพัดลมตัดแยกเพื่อใช้ลมเป่าสิ่งเจือปนออกทางช่องตัดแยกสิ่งเจือปน

รูปที่ 3.11 แบทเตอร์รี่

3.4.7 ส่วนของที่นั่งของผู้ขับ

ลักษณะการทำงานคือ ใช้ต่อพ่วงเข้ากับรถไถให้ผู้ขับนั่งเพื่อความสะดวกสบาย

รูปที่ 3.12 ส่วนของที่นั่งของผู้ขับ

3.4.8 เครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก (เครื่องที่เสร็จสมบูรณ์)

รูปที่ 3.13 เครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก

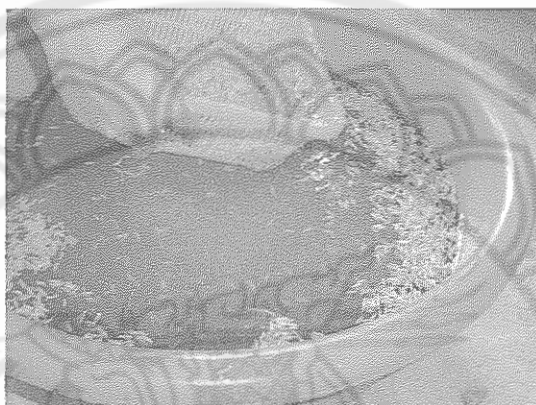

3.5 ทดสอบและแก้ไข

3.5.7 การทดสอบเครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์

3.5.7.1 ศึกษาว่าความเร็วรอบเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก วิธีการทดสอบ

3.5.7.1.1 นำเมล็ดข้าวเปลือกมาแยกเศษสิ่งเจือปนออกจากกัน

รูปที่ 3.14 ลักษณะการแยกเมล็ดข้าวที่สมบูรณ์กับเศษสิ่งเจือปนออกจากกัน

3.5.7.1.2 นำเมล็ดข้าวเปลือกและเศษสิ่งเจือปนไปตากแดด 3 วัน

3.5.7.1.3 นำเมล็ดข้าวเปลือกและเศษสิ่งเจือปนที่ได้นำมารวมกัน

โดยใช้เศษสิ่งเจือปน 1 กิโลกรัมต่อเมล็ดข้าวเปลือก 10 กิโลกรัม

3.5.7.1.4 นำไปเข้าเครื่องโดยใช้ความเร็วรอบตามที่กำหนด (800 ,100, 1200 ,1400, 1600 รอบ/นาที ตามลำดับ)

รูปที่ 3.15 ลักษณะการนำเมล็ดข้าวเปลือกเข้าสู่ท่อลำเลียง

3.5.7.1.5 โดยเมล็ดข้าวจะตกผ่านพัดลม และเมล็ดข้าวที่สมบูรณ์จะลงสู่ ถาดด้านล่าง สิ่งเจือปนที่มีน้ำหนักเบาจะออกสู่ถาดทางด้านข้าง

3.5.7.1.6 เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ในการทดลองแต่ละครั้ง

3.5.7.1.7 นำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณ และวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน

(Analysis of Variance)

3.5.7.2 การทดสอบเวลาในการเก็บข้าวเปลือก โดยจับเวลาการทำงานของเครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก

3.5.7.2.1 นำเมล็ดข้าวเปลือกไปตากบนลานตาก 3 วัน

3.5.7.2.2 ปรับปริมาณของเมล็ดข้าวเปลือกที่ตากให้มีขนาด 15x1.2 เมตร และหนา 2 เซนติเมตร

รูปที่ 3.16 ปรับปริมาณของเมล็ดข้าวเปลือกที่ตาก

3.5.7.2.3 ทำการ สตาร์ท เครื่อง และเร่งเครื่องตามความเร็วรอบที่กำหนด

รูปที่ 3.17 เส้นกำหนดความเร็วรอบเครื่อง

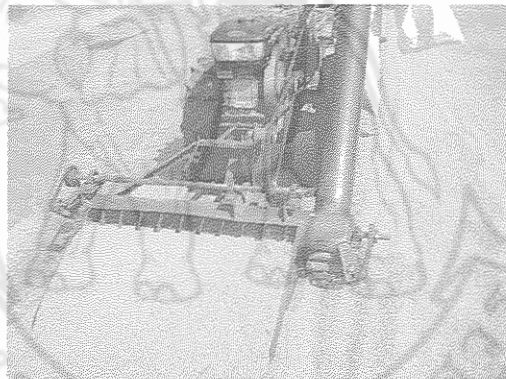
3.5.7.2.4 เดินรถเพื่อทำการเก็บ โดยใช้เกียร์ 1

รูปที่ 3.18 ลักษณะการเก็บเมล็ดข้าวเปลือก

3.5.7.2.5 เมล็ดข้าวเปลือกที่ผ่านการเก็บจะไหลผ่านท่อลำเลียงขึ้นไป

ด้านบน

รูปที่ 3.19 ลักษณะการไหลผ่านเข้าท่อลำเลียง

3.5.7.2.6 เมล็ดข้าวจะตกผ่านพัดลม และเมล็ดข้าวที่สมบูรณ์จะลงสู่ถุง

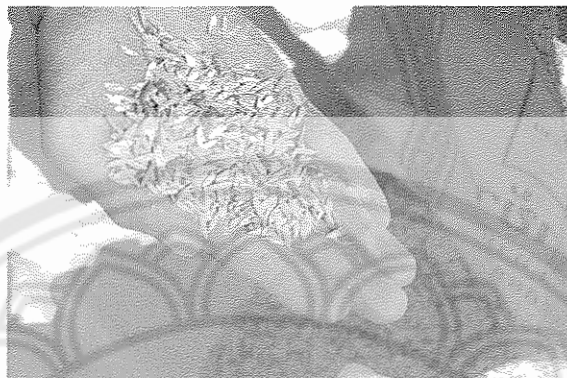
ด้านล่าง สิ่งเจือปนที่มีน้ำหนักเบาจะออกสู่ถุงทางด้านข้าง

รูปที่ 3.20 สิ่งเจือปนที่มีน้ำหนักเบาจะออกสู่ถุงทางด้านข้าง

3.5.7.2.7 เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ในการทดลองแต่ละครั้ง

3.5.7.2.8 ลักษณะสิ่งเจือปนและเมล็ดข้าวที่สมบูรณ์

รูปที่ 3.21 ลักษณะสิ่งเจือปน

3.5.8 การแก้ไขปรับปรุง

รวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหาแนวทางปรับปรุง

3.6 วิเคราะห์เครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก ผลเชิงเศรษฐศาสตร์

3.6.1 วิเคราะห์เครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก โดยการวิเคราะห์ว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานแบบอื่นๆ ได้หรือไม่ และกำหนดขั้นตอนการใช้งานของเครื่อง

3.6.2 วิเคราะห์ผลเชิงเศรษฐศาสตร์ โดยการหาจุดคุ้มทุน ระยะเวลาคืนทุน และค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดของเครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก

3.7 สรุปผลการสร้างเครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก

ทำการสรุปผลการสร้างเครื่องเก็บและคัดแยกเมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก